

**УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА**

**Циклова комісія викладачів
образотворчого мистецтва та дизайну**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЯ ОЛІЙНОГО ЖИВОПІСУ

Для спеціальності 5.02020701 Дизайн.
(освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст»)

**Київ
2015 рік**

Робоча програма «Технологія олійного живопису» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», спеціальності 5.02020701 Дизайн
«18» серпня, 2015 року - 22с.

Розробник: Полякова М.С. викладач циклової комісії викладачів образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії викладачів образотворчого мистецтва та дизайну
Протокол від «25» серпня 2015 р. № 1

Голова циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну

(підпис)

Ладоненко М.І.

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

З навчальної роботи

Заступник директора

З навчально-методичної роботи

(С.І. Дем'яненко)

(З.Л.Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка за спеціальністю 5.02020701 Дизайн

Протокол від «31» серпня 2015 року № 1

«31» серпня 2015 року

Голова

(М.В.Братко)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	6
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Структура навчальної дисципліни.....	7
5. Навчально-методична карта дисципліни «Технологія олійного живопису».....	9
6. Теми практичних занять.....	10
7. Самостійна робота.....	11
8. Індивідуальні завдання.....	12
9. Методи навчання.....	12
10.Методичне забезпечення курсу.....	13
11.Методи контролю.....	10
12.Розподіл балів, які отримують студенти.....	13
13.Очікувані результати.....	16
14.Рекомендована література	
Базова.....	17
Допоміжна.....	17
15.Е-ресурси.....	18

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Технологія олійного живопису» є нормативним документом Університетського коледжу Київського педагогічного університету імені Бориса Грінченка, який розроблено цикловою комісією викладачів образотворчого мистецтва на основі освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів, відповідно до навчального плану для спеціальності 5.02020701 «Дизайн» денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно –модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, вмінь та навичок, які повинен опанувати молодший спеціаліст відповідно освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму засвоєння навчального матеріалу дисципліни «Технологія олійного живопису», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить – 126 год., 4 год.- лекції, 46 год. – практичні заняття, 14 год. - індивідуальна робота, 56 год. -самостійна робота, 6 год. - підсумковий контроль, екзамен.

Дисципліна «Технологія олійного живопису» є одним з важливих предметів дизайну, освітньо-професійної підготовки вчителів дизайну в педагогічних навчальних закладах України. Вона поєднує багато напрямів діяльності. Це і теоретична підготовка з основ технології олійного живопису, і практична робота (етюди, замальовки), і самостійна робота студентів. Головні вимоги, які ставляться до живописних робіт – це реальне, правдиве зображення предметів дійсності. Завдання мають бути без помилок, виконані на високому професійному рівні. Отже, в процесі навчання викладач повинен зосередити увагу студентів на вирішенні завдань програми й сформувати у них професійний культурний рівень майбутнього фахівця.

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань 0202«Мистецтво»	Нормативна	
	Спеціальність 5.02020701 Дизайн.		
Змістових модулів – 2		Рік підготовки	
		4-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 126	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	7	8
		Лекції	
2		2	
Практичні			
26год.		20 год.	
Модульний контроль			
4 год		.2 год.	
Індивідуальні заняття			
8 год.		6 год.	
Самостійна робота			
32год.		24 год.	
Вид контролю: екзамен			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,7 самостійної роботи студента – 2			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності і самостійного творчого вирішення завдань в технології олійного живопису.

Завдання курсу:

- навчити студента володіти технологією олійного живопису в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного світу;
- надати знання теоретичних основ з дисципліни «Технологія олійного живопису», особливостей його художньої мови;
- навчити практичних навичок роботи різними техніками олійного живопису;
- надати знання про матеріали, ґрунти, розчинники та ін., які використовуються в олійному живописі;
- навчити застосовувати здобуті знання та навички в галузі образотворчого мистецтва у вирішенні творчих, педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей студентів.

Основою викладання курсу є виконання постановок з натури та короточасних етюдів. Кожне наступне завдання ускладнюється по зростаючій за методом послідовного засвоєння закономірностей системи навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані такі **предметні компетентності**:

- володіння знаннями та практичними навичками з предмета «Технологія олійного живопису»;
- орієнтування в теоретичних і методичних питаннях наочності і навчання, володіння тими важливими засобами, які сприяють засвоєнню та закріпленню навчального матеріалу;
- орієнтуватися в історії олійного живопису, аналізувати твори мистецтва.
- здатність розрізняти види фарб, пензлів та розчинників;
- уміння підготувати технологічно якісну основу для роботи олійними фарбами;
- виконання живописної роботи відповідно до вимог життєдіяльності та охорони праці;
- застосовування технік та технологій олійного живопису в процесі роботи над картиною;
- здатність організовувати власну образотворчу діяльність, обирати типові методи та засоби виконання професійних задач, оцінювати їх ефективність та якість;
- вивчення передового вітчизняного й світового досвіду у галузі образотворчого мистецтва з метою використання його в практичній діяльності;
- створення цілісного образу, уміння розкривати основу сутності моделі за

допомогою живописної плями при виконанні дизайнерських проектів.

3. Програма навчальної дисципліни

7 СЕМЕСТР

Модуль 1.

Лекція 1: Знайомство з матеріалами олійного живопису. Показ інструментів.

Тема 1: Натюрморт з простими предметами побуту в техніці «Гризайль».

Тема 2: Натюрморт з предметами домашнього вжитку.

8 СЕМЕСТР

Модуль 2.

Лекція 2: Закони плановості та перспективи у натюрморті.

Тема 3: Малювання квітів та фруктів в натюрморті.

Тема 4: Вивчення олійного живопису засобами копіювання робіт видатних майстрів (Вінсент Ван Гог, Поль Сезанн, Поль Гоген, Мане, К.Коровін, Кустодієв тощо).

4. Структура навчальної дисципліни

Модуль 1. Техніка олійного живопису

7 семестр

	Назви тем	Кількість годин					
			лекції	Практ.	Інди в.	С.р.	пмк
1	Лекція 1: Знайомство з матеріалами олійного живопису. Показ інструментів художника.		2			12	
2	Тема 1: Натюрморт з простими предметами побуту в техніці «Гризайль».			10	4	10	
3	Тема 2: Натюрморт з предметами домашнього вжитку.			16	4	10	
	Разом за змістовим модулем 1	40	2	26	8	32	4

Модуль 2. Техніка олійного живопису
8 семестр

4	Лекція 2: Закони плановості та перспективи у натюрморті.		2		2	4	
5	Тема 3: Малювання квітів та фруктів в натюрморті.			10	2	10	
6	Тема 4: Вивчення олійного живопису засобами копіювання робіт видатних майстрів (Вінсент Ван Гог, Поль Сезанн, Поль Гоген, Мане, К.Коровін, Кустодієв тощо)			10	2	10	
	Разом за змістовим модулем 2	30	2	20	6	24	2
	Разом за навчальним планом на IV рік навчання	70	4	46	14	56	6

7 семестр (4 курс)

Разом: 40 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., індивідуальна робота – 8 год., самостійна робота – 24 год., підсумковий контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль 1													
Назва модуля	Техніка олійного живопису													
Лекції														
Дати														
Теми лекцій	Лекція 1: Знайомство з матеріалами олійного живопису. Показ													
Теми практичних завдань	Тема 1: Натюрморт з простими предметами побуту в техніці «Гризайль».(20 балів)							Тема 2: Натюрморт з предметами домашнього вжитку(20 балів)						
Самостійна робота	Виконання натюрморту у техніці «Гризайль»(5 балів)									Натюрморт з квітами та фруктами(5 балів)				
Підсумковий МК	Модульна контрольна робота (25 балів)							Модульна контрольна робота (25 балів)						

**Навчально – методична карта дисципліни «Технологія олійного живопису»
8 семестр (4 курс)**

Разом: 30 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 20 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 56 год., підсумковий контроль – 2 год.

Модулі	Змістовий модуль 1													
Назва модуля	Техніка олійного живопису													
Лекції	1													
Дати														
Теми лекцій	Лекція 2: Закони плановості та перспект. у нат.													
Теми практичних завдань	Тема 3: Малювання квітів та фруктів в натюрморті.(20 балів)						Тема 4: Вивчення олійного живопису засобами копіювання робіт видатних майстрів (Вінсент Ван Гог, Поль Сезанн, Поль Гоген,Мане,К.Коровін,Кустодієв тощо(20 балів)							
Самостійна робота	Натюрморт на підвіконні.Контр-ажур(5 балів)		Складний натюрморт з великою кількістю предметів.(5 балів) Натюрморт «Пуантель»(5 балів)											
Підсумковий МК	Модульна контрольна робота (25 балів)							Екзамен (40 балів)						

6. Теми практичних занять
7 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кільк.балів
1	Тема 1: Натюрморт з простими предметами побуту в техніці «Гризайль».	10	20
2	Тема 2: Натюрморт з предметами домашнього вжитку.	16	20
	Разом:	26	40

6. Теми практичних занять
8 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кільк.балів
3	Тема 3: Малювання квітів та фруктів в натюрморті.	10	20
4	Тема 4: Вивчення олійного живопису засобами копіювання робіт видатних майстрів (Вінсент Ван Гог, Поль Сезанн, Поль Гоген,Мане,К.Коровін,Кустодієв тощо	10	20
	Разом	20	40

7.Самостійна робота
7 семестр

№ п/п	Вид діяльності	Кількість годин	Кількість балів
1.	Виконання натюрморту у техніці «Гризайль» (невеликий розмір)	10	5
2.	Натюрморт з предметами різної фактури (детальна проробка предметів)	10	5
3	Натюрморт з квітами та фруктами (яскравий колорит)	12	5
	Разом:	32	15

7.Самостійна робота
8 семестр

№	Вид діяльності	Кількість балів	Кількість
---	----------------	-----------------	-----------

п/п			балів
4	Натюрморт на підвіконні Освітлення контражур.	10	5
5	Виконання живописного натюрморту чистими фарбами «Пуантель»	14	5
	Разом:	24	10

8. Індивідуальні завдання 7 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Робота над окремими елементами натюрморту.	4
2	Характерні особливості при виконанні натюрморта з овочами та фруктами.	4
	Разом	8

8. Індивідуальні завдання 8 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
3	Деталізація переднього плану в етюдах.	2
4	Характерні особливості при виконанні натюрморта двома кольорами (гризайль).	4
	Разом	6

9. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- 1) **Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Методичне забезпечення курсу

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ наочні матеріали (ілюстрації, репродукції робіт світових та вітчизняних майстрів);
- ✓ електронні презентації.

11. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Технологія олійного живопису», оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально – методичної карти, де зазначено види й термін контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4 – бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці

Система оцінювання навчальних досягнень

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	1
2.	Відвідування практичних (семінарських занять).	1
3.	Виконання завдання для самостійної роботи.	5
4.	Практична робота.	20
5.	Підсумковий модульний контроль. Перегляд	50
	.	

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю 7 семестр(IV курсу)

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	13
3.	Практична робота.	40
4.	Самостійна робота.	15
5.	Підсумковий семестровий контроль.	50
Підсумковий рейтинговий бал		120
Коефіцієнт		1,20

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю 8 семестр(IV курсу)

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1.	Відвідування лекцій.	2
2.	Відвідування практичних занять.	10
3.	Практична робота.	40
4.	Самостійна робота.	10
5.	Підсумковий семестровий контроль	25
Підсумковий рейтинговий бал		87
Коефіцієнт		0,87
Підсумковий рейтинговий бал за 7 семестр		120
Підсумковий рейтинговий бал за 8 семестр		87
Підсумковий рейтинговий бал за 4 курс		207
Коефіцієнт		3,45
Екзамен		40

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські
оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1-34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35-59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60-68	«задовільно»	E
69-74		D
75-81	«добре»	C
82-89		B
90-100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
A 90-100 «відмінно»	ставиться за повні, глибокі та міцні знання матеріалу про образотворче мистецтво, його види та особливості у заданому обсязі; вміння виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою, на високому рівні; вияв творчості у виконанні практичних завдань.
B 82-89 «добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань про образотворче мистецтво, його види та особливості; успішне виконання практичних завдань. У студента допускаються незначні помилки у роботі, які він здатен самотійно виявити та виправити.
C 75-81 «добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань про образотворче мистецтво, його види та особливості; успішне виконання практичних завдань. У студента допускаються незначні помилки у роботі, які він здатен виправити самотійно, після того як викладач вкаже на них.
D 69-74 «задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу про образотворче мистецтво, його види в обсязі, достатньому для подальшого навчання. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, які студент спроможний усунути за допомогою викладача.
E	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу про

60-68 «задовільно»	образотворче мистецтво, його види в обсязі, достатньому для подальшого навчання. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, які студент спроможний усунути за допомогою викладача.
FX 35-59 «незадовільно»	ставиться студентам рівень знань та вмінь яких є низьким. Студент неспроможний самостійно, без допомоги викладача, впоратись з визначеним обсягом роботи.
F 1-34 «незадовільно»	ставиться студентам рівень знань та вмінь є недостатнім для продовження навчання. Студент неспроможний самостійно, без допомоги викладача, впоратись з визначеним обсягом роботи.

Кількість балів за роботу на теоретичних та практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

13. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- володіє знаннями та практичними навичками з предмета «Технологія олійного живопису»;
- легко орієнтується у теоретичних і методичних питаннях наочності і навчання, володіє тими важливими засобами, які сприяють засвоєнню та закріпленню навчального матеріалу;
- орієнтується в історії олійного живопису, аналізує твори мистецтва.
- вивчає види фарб, пензлів та розчинників;
- може відрізнити технологічно якісне полотно від технологічно не якісного;
- виконує роботи відповідно до вимог життєдіяльності та охорони праці;
- застосовує технології у своєму творчому процесі над картиною.
- організовує власну образотворчу діяльність, обирає типові методи та засоби виконання професійних задач, оцінює їх ефективність та якість.
- вивчає передовий вітчизняний та світовий досвід у галузі образотворчого мистецтва з метою використання його в практичній діяльності.
- створює цілісний образ, уміє розкривати основу сутності моделі за допомогою живописної плями при виконанні дизайнерських проектів.

14. Рекомендована література

Базова:

№ п/п	Література
1.	Техніка і технологія олійного живопису : навч. посіб. / Т47 Уклад.: Е. В. Белкіна, О. І. Конопко. - К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. - 92 с.
2.	Мирошников А.М. Основы трехслойного метода масляной живописи/А.М. Мирошников. – Краснодар, 2003. - 15-36 с.
3.	Вартанова О. Основы живописи. Полный курс живописи и рисунка. - М.:ParramonEdicienes», 1994. – 127с.
4.	1.Белкіна Е.В. Історія зарубіжного образотворчого мистецтва: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Образотворче мистецтво» та «Дизайн». - К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. – 132 с., іл.
5.	Врублевская. Н. Как писать масляными красками.– М.: ООО «Издательство Астрель» : ООО «Издательство АСТ», 2002. - 40 с., ил.
6.	Гренберг Ю. И. Технология станковой живописи. История и исследование: Монография. - М.: Изобраз. искусство, 1982. - 320 с, ил.
7.	Киплик Д.И. Техника живописи. -Москва: «СВАРОГ и К»., 2002. – 357 с.

Додаткова

1. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв. Пер. 3 англ.. – К.: Махаон-Україна, 2007. – 512 с.
2. Елисеєв М. А. Материалы, оборудование, техника живописи и графики. - Москва «АСТ. Астель», 2004. – 176 с.
3. Колекція «Великі художники»: в 50 т. Леонардо да Вінчі (3 т.) - К: ЗАТ «Комсомольська правда – Україна», 2011. – 48 с., ил.
4. Миропольська Н., Белкіна Е. Художня культура світу: Європейський культурний регіон. - К., 2001. – 191с.

15. Е - ресурси

1. <http://www.nbuv.gov.ua/>- Національна бібліотека імені І.В. Вернадського
2. <http://www.dnrb.gov.ua/>- Державна науково-педагогічна бібліотека України
3. <http://lib.npu.edu.ua/>- Наукова бібліотека України імені М.П. Драгоманова

Робоча програма навчального курсу

«Технологія олійного живопису»

Укладач: *Полякова Марія Євгеніївна*, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва та дизайну Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка.

«Технологія олійного живопису». Програма навчальної дисципліни / Укладач Полякова М.Є. – К.: Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка, 2015. – 19с.